

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság

a [REDACTED] által képviselt

Cofidis S.A. (59866 Villeneuve-d Ascq CEDEX Halley Parc de la Haute Borbe avenue 61.)
felperesnek,

a Budapesti 1000. számú Ügyvédi Iroda, ügyintéző dr. Dantesz Péter ügyvéd (1034 Budapest, Zápor u. 23. földszint 2.) által képviselt

[REDACTED] eres ellen,

kölcsön megfizetése iránt indított perében a **Pesti Központi Kerületi Bíróság** 11.P. 302.077/2017/20. számú ítélete ellen az alperes által 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a felperes keresetét elutasítja és mellőzi az alperes elsőfokú perköltségben való marasztalását.

Kötelezi a másodfokú bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 450.850.- (négy százötvenezer-nyolcszázötven) Ft együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra az alperes részleges költségmentessége folytán le nem rótt 378.665.- (háromszázhetvennyolcezer-hatszázhatvanöt) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 4.733.317 Ft-ot, ennek 2015. február 2. napjától a kifizetésig számított évi 12,37%-os késedelmi kamatát, 1.118.488 Ft-ot és 451.421 Ft perköltséget. Úgy rendelkezett, hogy az alperes a perköltséget a felperesi jogi képviselő bankszámlájára való teljesítéssel fizesse meg.

Ítéleti tényállásként megállapította, hogy a felperes jogelődje, a Banif Plus Bank Zrt., mint kölcsönadó 2007. október 2. napján devizaalapú kölcsönszerződést kötött alperessel, mint kölcsönvevővel gépkocsi megvásárlása céljából. A kölcsön összege 4.046.073 Ft, devizaneme svájci frank (CHF), futamideje 120 hó volt. A kölcsön összege devizában 26.903,87 CHF-ben került meghatározásra.

A felek megállapodtak abban, hogy az Általános Szerződési Feltételek (ÁSZF) a szerződés részévé válnak, azokat alperes megismerte és tudomásul vette a szerződés aláírásával tett kijelentésében.

Alperes a szerződésben kikötött részletfizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért felperes az Általános Szerződési Feltételek 29. pontja alapján 2013. március 6. napján kelt levelével a szerződést azonnali hatállyal felmondta. A levél alperestől „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, azt felperes az ÁSZF 26. pontja értelmében a postai feladástól számított 5. munkanapon kézbesítettnek tekintette.

Felperes a 2014. évi XL. (DH.2.) törvény alapján az elszámolást elkészítette.

Az elszámolás alapján módosított keresetében felperes az elszámolás napján - 2015. február 1-jén – fennálló 4.733.317 Ft tőkéből, 1.118.488 Ft lejárt kamatból álló összesen 5.851.805 Ft tartozás, valamint a tőke után 2015. február 2. napjától számítottan évi 12,37%-os mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A kamat mértékét az ÁSZF 11. pontja alapján határozta meg 6,37% ügyleti kamat +6%-ban.

Az alperes módosított ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta annak összecszerúségét, továbbá arra hivatkozott, hogy a felperes a szerződéskötéskor nem tárta az alperes elé azokat az alapvető körülményeket, amelyek befolyásolták a pénzügyi kötelezettségvállalás mértékét. Ezzel megghiúsította, hogy a kölcsönszerződés működési mechanizmusát és annak gazdasági következményét a szerződés megkötésekor átlássa. Ez egyrészt azt eredményezi, hogy a felek közötti szerződéses egyensúly a jóhiszeműség és tisztesség követelményét sértve a felperes irányába tolódott el, másfelől azt is jelenti, hogy a kockázatvállalás gazdasági következményeivel kapcsolatos szerződési feltételek nem világosak és nem érthetőek.

Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak ítélte. Rögzítette, hogy a felperes, mint pénzintézet és alperes, mint adós között az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 523. § (1) bekezdés szerinti kölcsönszerződés jött létre érvényesen, azt az alperes huzamosabb ideig szerződészerűen teljesítette.

A Ptk. 209. § (1) bekezdésére, a Kúria 2/2014. PJE határozatára, az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. § (6) bekezdésére, valamint a 6/2013. PJE határozat 3. pontjára utalással kifejtette, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak rögzítése a szerződésben, hogy tartozása devizában áll fenn, lehetővé teszi annak felismerését, hogy a tartozás mértéke a deviza értékének megfelelően változik. A hitelező tájékoztatásának e körben ki kellett terjednie arra, hogy az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül megemelkedhet, az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, annak nincs felső határa, a fenti árfolyamváltozás lehetősége valós, vagyis a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet.

A felek közötti devizaalapú kölcsönszerződés alapján alperes viselte a kölcsön alapjául szolgáló devizaárfolyamának, illetve az irányadó kamatláb változásaiból fakadó kockázatot. A szerződés Egyedi Feltételeinek II. pontjában, valamint az ÁSZF 6., 7. és 8. pontjában rögzítésre került, hogy a

külföldi devizanem választása esetén az árfolyamok változásai miatt a hátralévő tőkeösszeg és törlesztőrészek változhatnak, ennek kockázatát pedig az adós viseli. Feltüntetésre került az is, hogy a hátralévő tőke növekszik a forint leértékelődése esetén és csökken a külföldi devizával szembeni felértékelődés esetén.

A fentiek alapján úgy foglalt állást, hogy a felperes a törvényi kötelezettségének eleget tett. Az árfolyamváltozásra történő tájékoztatása alapján az alperesnek - mint észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztónak - az adott helyzetben tisztában kellett lennie azzal, hogy az árfolyam a deviza értékének megfelelően számára mind pozitív, mind negatív irányba változhat. Megjegyezte, hogy az adós részéről is elvárható a szerződéskötéskor a megfelelő tájékozódás. Nem lehet felperes terhére értékelni, ha az alperes a számára nem tisztázott vagy nem érthető kérdéseket a szerződés aláírását megelőzően nem jelezte, azok megtárgyalását nem kérte.

Rámutatott, hogy az alperesnek kellett volna bizonyítania a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján, hogy a tájékoztatás az okiratban foglaltakkal ellentétben milyen módon történt meg avagy nem történt meg. Az alperes többszöri idézés ellenére a tárgyalásokon nem jelent meg, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok pedig a tájékoztatási kötelezettség megfelelő megtörténtét igazolták.

Lényeges körülménynek tekintette azt is, hogy a szerződést a felek 2007. évben kötötték melyből eredő kötelezettségeit alperes 2013-ig szerződésszerűen teljesítette. Ez idő alatt az árfolyamváltozás törlesztőrészletre gyakorolt hatását tapasztalta, kifogását felperesnek nem jelentette be, az erről való tájékoztatás hiányára nem hivatkozott.

A fentiek alapján a felperes keresetének helyt adott és a pervesztes alperest a Pp. 77. és 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a perköltség viselésére.

Alperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.

Fellebbezése indokolásaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtésre, hogy felperes a tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, a szerződés II. pontja, valamint az ÁSZF 8. pontja érthető és világos volt.

E körben nem elégséges, hogy a szerződés feltétel nyelvtanilag és alakilag érthető. Az érthetőség követelménye magában foglalja azt is, hogy a szolgáltatóval szerződő fél a szerződéskötés gazdasági következményeit is átlássa. A leírtak az EUB ítélkezési gyakorlatából megállapíthatók (C-26/13., C-186/16., C-51/17.).

Idézett a Kúria szerződések érvénytelenségével kapcsolatos perekkel foglalkozó konzultációs testületének 2016. június 8.-án tartott üléséről készült „Emlékeztető” anyagából, amely szerint „a 2/2014 PJE határozat, illetve az Európai Bíróság C-26. számú ítéletének indokolása, továbbá a régi Hpt. korábban hatályban volt 203. §-a mögött meghúzódó jogalkotói szándék is abból indult ki, hogy az átlagos fogyasztónak az árfolyamkockázat valós tartalmával nem kell tisztában lennie, azt a pénzügyi intézménynek egyedileg, konkrétan el kell magyaráznia a fogyasztó számára.”

A 2016. szeptember 28. napján tartott üléséről szóló „Emlékeztető” IV. 2. pontja értelmében pedig ha a fogyasztó az árfolyamkockázat valós tartalmáról nem kapott világos és érthető tájékoztatást, vagy olyan tartalmú tájékoztatást kapott, amelyből nem volt világos a kockázat korlátlanúsága és realitása, az árfolyam-kockázat telepítse teljes egészében tisztességtelen, vagyis a fogyasztó — a

93/13/EGK Irányelv 6. cikkének 1. bekezdése alapján — egyáltalán nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére ”

Mindebből kétséget kizáróan megállapítható, hogy tévedett az elsőfokú bíróság abban, hogy alperesnek magából a szerződés devizaalapúságából a szerződéses kockázatokat át kellett volna látnia.

A perbeli ügylettel összefüggésben nem kelt olyan okirat, mely alapján megállapítható lenne, hogy az árfolyamkockázat mibenlétét a szolgáltató egyedileg megmagyarázta volna a fogyasztó részére, arra sem a szerződés, sem az üzletszabályzat nem ad magyarázatot. Ebből következik, hogy alperes az árfolyamkockázat valós tartalmával nem lehetett tisztában, amely tény önmagában alkalmas arra, hogy a bíróság a szerződés érvénytelenségét észlelje.

A C-51/17. és a C-186/16. sz. ítéletek értelmében a tájékoztatásnak ki kellett volna terjednie arra is, hogy a nemzeti fizetőeszköz súlyosan leértékelődhet, ezzel összefüggésben pedig a törlesztőrészlet forintban kifejezett értéke olyan mértékben is megnőhet, melynek teljesítésére az adós esetleg már nem lesz képes. Az ilyen tartalmú tájékoztatásnak pedig kifejezetten figyelemfelhívó tájékoztatásnak kellene lennie.

A perbeli szerződés II. pontjából, valamint az ÁSZF 8. pontjából mindösszesen annyi állapítható meg, hogy a törlesztőrészletek változnak a forint-frank keresztárfolyam függvényében.

Hangsúlyozta, hogy az átlagos fogyasztónak az árfolyamkockázat valós tartalmával nem kell tisztában lennie, azt a pénzügyi intézménynek egyedileg, konkrétan el kell magyaráznia a fogyasztó számára. A fogyasztó előzetes tájékoztatásának kifejezetten figyelemfelhívó tájékoztatásnak kellett volna lennie, melyben egyértelműen szerepelnie kellett volna annak a ténynek, hogy a nemzeti fizetőeszköz súlyosan leértékelődhet, ezzel összefüggésben pedig a törlesztőrészlet olyan mértékben is megnőhet, hogy annak teljesítésére esetlegesen az adós már nem lesz képes.

Minderre tekintettel megállapíthatónak tartotta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen minősítette a szerződés rendelkezéseit, ugyanis azok nem világosak, nem érthetőek, ezért tisztességtelenek, akkor is ha a jogalkotó ezen rendelkezést csak a szerződés megkötését követően emelte be a Ptk.-ba a 209.§ (4) bekezdés beiktatásával.

E körben utalt a 3/2011. PK véleményben, a 2/2014 PJE-ben, valamint az ÍH 2014.22. számon közzétett (Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.500/2013/6.) jogesetben foglaltakra.

Kifejtette, hogy a tisztességtelen szerződési feltétel a Ptk. 209/A.§ (2) bekezdés alapján semmis. Mivel azonban a perbeli esetben a tisztességtelen szerződési feltételek a szerződés főtárgyához tartoznak, és azok kiesésével a devizaalapú kölcsönszerződés nem teljesíthető, így az érvénytelenség nem csak az adott feltételeket, hanem a szerződés egészét érinti (Ptk. 239. § (2) bekezdés).

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet általános szabálya alapján igényelt azzal, hogy jogi képviselője áfa fizetésére köteles.

Másodlagosan - amennyiben az elsődleges helybenhagyási kérelmének a másodfokú bíróság nem adna helyt - az ítélet megváltoztatásával 3.528.342,- Ft, valamint ebből 3.503.342,- Ft tőke után 2013.03.14. napjától a kifizetés napjáig járó, évi 19,8 % mértékű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen és teljes körűen állapította meg a tényállást, és abból helytálló jogi következtetést vont le. Figyelemmel az alperes érvénytelenségi kifogására, illetve a Kúria 2019. június 20. napján kelt állásfoglalására – arra az esetre, amennyiben a bíróság az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tisztességtelensége miatt érvénytelenséget állapítana meg – előadta, hogy az kiküszöbölhető, amennyiben az alperes a szerződés megkötésétől kezdődően mentesül az árfolyamkockázat viselése alól.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes árfolyamváltozásra történő tájékoztatása alapján alperesnek, mint észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztónak tisztában kellett lennie azzal, hogy az árfolyam a deviza értékének megfelelően mind pozitív, mind negatív irányba változhat és nem lehet felperes terhére értékelni, hogy alperes a számára nem tisztázott vagy nem érthető kérdéseket a szerződés aláírása előtt nem jelezte.

Azonos tárgyú perben a Budapest Környéki Törvényszék 4.Pf.21.237/2018/4. számon hozott határozatában úgy foglalt állást, hogy a szerződés, valamint az ÁSZF rendelkezései egyértelműen és világosan határozzák meg az árfolyamkockázat tartalmát, annak fogyasztóra nézve gazdaságilag esetlegesen negatív körülményeit. A Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.370/2018/4. számú határozatában írtak szerint azon rendelkezésből, mely szerint a bekövetkezett árfolyam növekedés eredményét, az árfolyamkülönbözetet az adósnak kell megfizetnie - amennyiben a szerződés erre vonatkozó korlátot nem tartalmaz – egyértelműen, az átlagfogyasztó számára is világosan következik, hogy bármilyen mértékű változás következménye őt terheli. Az Általános Szerződési Feltételek 8. pontja pedig kifejezetten utal arra is, hogy az árfolyamváltozás következménye nem csak az adott törlesztőrészletre, hanem a teljes hátralévő tőketartozásra is vonatkozik.

Kifejtette, hogy az Egyedi Feltételek II. pontja tartalmazza, hogy az árfolyamok változhatnak, valamint azt, hogy emiatt a törlesztőrészletek összege is változhat, ez érthető és világos tájékoztatásnak minősül. Az ÁSZF 8. pontja pedig konkrétan az árfolyamváltozás hatását is rögzíti azzal, hogy a hátralévő tőke növekszik a forint leértékelődése esetén, és csökken a külföldi devizával szembeni felértékelődése esetén. Álláspontja szerint az árfolyamkockázati tájékoztatás a C-51/17 és a C-186/16. sz. ítéletekben írt követelményeknek megfelel, mert kifejezetten kitér arra, hogy a CHF devizaárfolyam ingadozása a forint árfolyamát a jövőben befolyásolhatja.

Hivatkozott az álláspontját alátámasztó számos ítéletre.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság helyesen lényeges körülménynek tekintette azt is, hogy a felek a szerződést 2007-ben kötötték, abból eredő kötelezettségét alperes 2013-ig teljesítette, kifogását felperesnek nem jelentett be.

Alperes a kölcsönszerződés tervezetét megismerhette, mérlegelhetette, hogy a szerződés érdekének megfelel-e, és nem volt akadályozott abban, hogy további tájékoztatást kérjen, esetleg közreműködőt vonjon be a szerződéskötéshez.

Az Egyedi Szerződés II. pontja és az ÁSZF 8. pontja eleget tesz a világos, érthető tájékoztatás követelményének, ezért a szerződés érvényes.

A Kúria 2019. június 20. napján kelt állásfoglalására tekintettel az összecszerűség vonatkozásában akként nyilatkozott, hogy a tartozás tőkeösszegének a ténylegesen folyósított 4.046.073 Ft összeget tekintette, ügyleti kamatként a szerződésben kikötött kamatfelár alapulvételével megállapított piaci Ft kamatot alkalmazta, illetőleg a szerződésben kifejezetten nem rögzített kamatfelár esetében a

kamatfelárat akként állapította meg, hogy a szerződéskötéskor meghatározott ügyleti kamatból kivonta a szerződéskötés napján a szerződésben kiírt pénznemként meghatározott devizanemre irányadó pénzügyi kamat mértékét (CHF LIBOR), majd az így képzett kamatfelárat hozzáadta a szerződéskötés napján a Ft-ra irányadó pénzügyi kamat (HUF BUBOR) mértékéhez.

Az előírt szempontok alapján a kamat mértékét az alábbi művelettel határozta meg: 9,14 % (éves kamatláb szerződésben) -2,83% (6 havi CHF LIBOR 2007.06.29.) + 7,49% (6 havi HUF BUBOR 2007.06.29.) =13,800 % újrászámított kamatfelár.

A folyósított 4.046.073,-Ft tőkét alapul véve a 13,800 %-os újrászámított kamatfelár figyelembevételével alperes fizetési kötelezettsége a 120 havi törlesztőrészlet vonatkozásában 7.548.636 Ft, melyből 2019.07.04. napjáig megfizetett 4.045.294,- Ft-ot, így tőketartozása 3.503.342,-Ft.

A kölcsönt nyújtó járulékos költségeinek fedezésére 25.000,-Ft szerződés felmondásáért járó díjat számít fel a korábban F/7 alatt csatolt Kondíciós Lista alapján.

Az újrászámított kamatfelár mértéke 13,800%, ehhez hozzá kell adni az ÁSZF 11. pontja szerinti +6%- os késedelmi kamat mértéket, így kapható meg a késedelmi kamat mértéke, amely 13,800% +6% = 19.8 %

A késedelmi kamat jogalapja és mértéke a régi Ptk. 301. §-ának (1) bekezdésében rögzített felhatalmazás alapján, a felek szerződésében rögzített (kölcsönszerződés általános feltételeinek 11. pontja) rendelkezésén alapul.

A 19,8 %-os késedelmi kamatot felperes a 3.503.342,-Ft tőkekövetelés után jogosult felszámítani 2013.03.14. napjától, azaz a felmondás hatályosulásának napjától a teljes tartozás megfizetésének napjáig.

Alperes tartozása tehát mindösszesen: 3.503,342,-Ft tőke + 25.000,- Ft költség = 3.528.342,- Ft.

Előadta továbbá, hogy a kereset elutasítása esetén az alperes jogalap nélkül gazdagodna. Hivatkozott arra, hogy a másodfokú tanács ítélezési gyakorlatában 2018 novemberében javára pernyertes ítélet született, amelyben a másodfokú bíróság az árfolyamkockázati tájékoztatást megfelelőnek ítélte, majd 2019 júliusában elutasító ítélet született, mely szerint nem megfelelő a tájékoztatás. Utalt arra, hogy a jogbiztonság követelményére figyelemmel kiszámítható kell legyen az állami szervek magatartása.

A Kúria 2019 júniusi Emlékeztetőjében írt számítási metodika előterjesztésére az elsőfokú eljárásban még nem volt lehetősége, a Kúria ugyanakkor arra is utalt, hogy az érvénytelenség kiküszöbölésére kell törekednie az eljáró bíróságoknak.

Az alperes a felperes másodlagos fellebbezési ellenkérelmére úgy nyilatkozott, hogy az tartalmát tekintve kereset módosítás, amely az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítására irányul. Keresetváltogatásnak pedig a másodfokú eljárásban nincs helye.

Az alperesi fellebbezés alapos.

A másodfokú bíróság az alábbiakra figyelemmel nem osztotta az elsőfokú bíróság döntését és annak indokait.

Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás megfelelőségének körében a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13. EGK tanácsi irányelvben, a Kúria 6/2013. PJE határozatának 3. pontjában, a 2/2014. PJE határozatában, valamint az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ügyben hozott ítéletében foglaltak figyelembevételével annak van jelentősége, hogy egy általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintően eljáró átlagos fogyasztó mércéjén keresztül vizsgálva felismerhető volt-e, hogy az árfolyamváltozásból eredően ténylegesen fennálló kockázat kedvezőtlen változásának nincs felső határa, az teljes mértékben a fogyasztót terheli, annak bekövetkezése pedig jelentős mértékben megnövelheti a fizetési terheit.

A Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-i üléséről felvett Emlékeztető 8. pontja szerint a tájékoztatás – összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásaival – akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet.

A 9. pont értelmében a tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyam-változással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nemcsak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrészleteket.

A perbeli kölcsönszerződés II. pontjában, valamint az ÁSZF 8. pontjában foglalt tájékoztatásból fentiek nem tűnnek ki, és abból tartalmilag sem lehet arra következtetni, hogy a törlesztőrészlet, illetve a tőketartozás akár jelentős, az adós lehetőségeit, teljesítőképességét meghaladó mértékben emelkedhet. A tájékoztatás alapján a fogyasztó nem volt abban a helyzetben, hogy értékelni tudja a nemzeti fizetőeszköz leértékelődésének a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt súlyos gazdasági következményeit.

A Kúria a 2019. április 10-i üléséről felvett Emlékeztetőben rámutatott továbbá arra is, hogy a bíróságnak nem szabad a fogyasztóval szemben túlzottan magas elvárhatósági mércét érvényesíteni, figyelemmel kell lennie arra, hogy a felek között „információs egyensúlyhiány” áll fenn. A fogyasztótól elvárható, hogy a szerződést aláírás előtt alaposan áttanulmányozza és ha annak valamely rendelkezése nem érthető a számára, azzal kapcsolatban tájékoztatást kérjen. Ugyanakkor nem értékelhető a fogyasztó terhére, ha ezt azért nem tette meg, mert a szöveg bonyolultsága folytán nem ismerhette fel az egyes rendelkezések összefüggéseit, jelentőségüket, vagyis azt a körülményt, hogy további tájékoztatásra lenne szüksége.

Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tehát nem felelt meg a szerződéskötés időpontjában hatályos Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésének, valamint az EUB C-51/17. döntésben írt feltételeknek, ezért a szerződésnek az a rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli, a Ptk. 209. § (1) bekezdése és a 2/2014 PJE határozat 1. pontja alapján tisztességtelen, ekként a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerint semmis.

Mivel ez a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére (Kúria Konzultációs Testületének 2019.április 10-i Emlékeztető 3. pont).

Az érvénytelenség általános jogkövetkezménye az 1/2010. (VI.28.) Pk. vélemény 2. pontjában írtak szerint az, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetőek el. Az érvénytelenség jogkövetkezményei csak erre irányuló kereseti vagy vizontkereseti kérelem esetében vonhatóak le. Ez pedig azt jelenti, hogy az alperes alapos érvénytelenségi kifogása folytán a keresetet el kellett utasítani.

Felperesnek a jogbiztonság követelményére vonatkozó hivatkozására rámutat a másodfokú bíróság, hogy a Kúriának az Alaptörvény XXV. cikk (2) bekezdésébe foglalt, a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét biztosító feladatára figyelemmel, a Kúria 2019. április 10-én felvett Emlékeztetőjében megadott szempontok alapján éppen a joggyakorlat egységessége érdekében értékelte felül a másodfokú bíróság korábbi álláspontját és a Kúria által kifejtettekkel összhangban foglalt állást arról, hogy a perbeli árfolyamkockázati tájékoztató nem felel meg az ott írt szempontoknak.

Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy a felperes másodlagos fellebbezési ellenkérelme tartalma szerint keresetváltoztatásnak minősül. Rámutat a másodfokú bíróság, hogy a Pp. 247. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban főszabályként a keresetet megváltoztatni nem lehet. A Pp. 247. §-hoz fűzött kommentár értelmében a másodfokú eljárásban érvényesülő keresetváltoztatási tilalom alóli kivételek a Pp. 146. § (5) bekezdése szerint alakulnak azzal, hogy a Pp. 146. § (5) bekezdés a) pontja szerinti nyilatkozat megtételére, azaz a keresettel érvényesített jog megváltoztatása nélkül annak megalapozására újabb tények felhozására vagy a már felhozott tények kiigazítására kizárólag a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel kerülhet sor.

A felperes másodlagos fellebbezési ellenkérelme az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítása, mint érvénytelenségi jogkövetkezmény alkalmazására irányul, ami más ténybeli és jogi alapot jelent, mint a felperes által az elsőfokú eljárásban érvényesített, érvényes szerződés teljesítésére irányuló keresete.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróság megállapította, hogy ezen keresetmódosításnak a másodfokú eljárásban nincs helye, ugyanis a Pp. 146. § (5) bekezdés a) és c) pontja sem alkalmazható, hiszen a felperes a keresettel érvényesített jogot megváltoztatta, ennek folytán pedig nem tekinthető kizárólag azösszepszerűségegre vonatkozó keresetleszállításnak sem a nyilatkozata.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú eljárás során az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tisztességtelenségére alapítottan a kereset elutasítására irányult. Az alperesi ellenkérelemre figyelemmel a felperes nem volt elzárva attól, hogy az elsőfokú eljárásban másodlagos kereseti kérelmet terjesszen elő a szerződés érvénytelenségének megállapítása esetére annak érvényessé nyilvánítása iránt. Ennek hiányában a másodfokú eljárásban eltérő ténybeli és jogi alaptól származó keresetmódosítást nem terjeszthetett elő. Ugyanakkor nincs elzárva attól sem, hogy külön eljárásban érvényesítse az alperessel szemben az érvénytelen szerződéssel kapcsolatos további igényét.

Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság

67.Pf. 630.276/2019/7.

9

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperesi keresetet elutasította.

Az ítélet megváltoztatása folytán alperes mind az első-, mind a másodfokú eljárásban pernyertesnek tekintendő. A másodfokú bíróság ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján mellőzte az alperes elsőfokú perköltségben marasztalását és kötelezte a felperest az alperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított 450.850.- Ft ügyvédi munkadíjból álló együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére.

Az alperes fellebbezési illetékre kiterjedő részleges költségmentessége folytán le nem rótt 378.665.- Ft fellebbezési illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni külön felhívásra az állam javára.

Budapest, 2019. december 5.

dr. Sáhó Mónika s.k.

a tanács elnöke, előadó bíró

dr. Rajnai Gabriella s.k.

bíró

dr. Benedek Judit s.k.

bíró